

Visitasedrag Bø og Malnes menighet september 2025

Foredraget utgjør sammen med programmet biskopens rapport fra visitasen.

Sør-Hålogaland bispedømmes strategi fram mot 2030 er styrende for biskopens fokus under visitasen. De fleste av overskriftene i foredraget viser til strategiens satsings- og utviklingsområder.

Innledning

- Takk for visitasdager!

Takk for flotte dager her i Bø! Det er et eventyr å få ferdes rundt i kommunen og møte folk, historie og natur. Gjestfrihet og stolthet, praktisk sans og store tanker – alt det finnes her i rikt monn. Vi har bodd på hotell Regine, og blitt påmint om den store eventyrfortelleren herfra. Det er faktisk viktig å holde drømmene levende, og ha tro på at eventyrlige ting skjer også her hvor vi er, midt i vår verden. Og Bø er et eventyr av en kommune!

I fjor feiret dere **Bø kirke** 200 år med en stor jubileumsforestilling. Der var mange med og feiret og fortalte den viktige historien. Kjempestas! Det var jo ikke bare denne kirkas 200 år dere feiret, men minst 700 år med kirke på dette stedet, for dette er den 6.kirkebygningen vi vet om her. Kirka fikk også et ansiktsløft til jubileet, den framstår som vakker og godt ivaretatt.

Bøfjæringene er gode til å ta vare på kirkebyggene!

Malnes kirke er yngre, men den har også sin historie bakover – mye av bygget er tatt med fra en tidligere kirke på Malnes i Hovden. Kirken på Eidet, tok derfor med seg navnet Malnes, i nordbygda, som lå på Hovden. Malnes kirke er et godt kirkerom, ikke minst med orgelet som dere feirer 10-års-jubileum for i år med en serie konserter. Her er det likevel et og annet som må følges opp – blant annet et litt vaklevorent spir.

Kirkegårdene må også nevnes: veldig fint ivaretatt! Her har det vært gjort en solid jobb over lang tid, og ny navnet minnelund på Duken kirkegård er blitt et fint tilskudd.

Staben er strammet inn siste året. Det merkes. Langvarig fravær av kirketjener/vaktmesterfunksjon er sårbart når en forvalter to historiske

kirkebygg, som er betydelige signalbygg i kommunen. Fraværet av diakonien som Inga i mange bygget opp, kjenner menigheten på kroppen. Samtidig står dere med en stabil og dedikert kjerne: sokneprest Gjød, organist og kulturarbeider Olga Anita, menighetsarbeider Jan Åge og kirkeverge Rune. Utfordringene deres nå, er å både kunne betjene og tjene folket i Bø med begrensede ressurser. Takk for solid, varm og faglig god tjeneste. Jeg har sett at dere er dedikerte og bryr dere om tjenesten og ikke minst andre mennesker. Og glem ikke det, det er møtet med mennesket som er det viktigste.

Det fortjener en stor takk!

Folkevalgte i menighetsrådet er nå halvveis i valgperioden, og har derfor skaffet nødvendig kompetanse i det å drive menighet. I endringstider for kirka er det særlig viktig med folkevalgte som kjenner historien og lokalsamfunnet, men også vil være med og tenke nytt, og som også balanserer visjoner med de ressursene som er tilgjengelige.

Vi har i kirken vår en digital plattform som heter Kirka Vår. Det er stedet for en helhetlig plan for alt menighetsarbeid. Fra nyttår er den helt nødvendig siden rapportering og søknader om tilskudd skjer gjennom den. I tillegg er den til enhver tid oppdatert med de siste tall og statistikker for statusen til menigheten.

Utfordring 1: Jeg vil anbefale at dere tar en fot i bakken og får til en gjennomtenkning: hva er viktigst for Bø og Malnes menighet nå, for lokalsamfunnet, for dere som deltar? Hvordan utvikler vi Dnk's strategier lokalt. **Kirka vår** er en nyttig plattform som kan brukes til det. Der finner en statistikk, og der kan mye lagres og være tilgjengelig, både for ansatte og folkevalgte.

Barn og unge

- Hva vi har sett igjennom visitasen:

Det var stor stas å møte barn, foreldre og ledere da de to **barneklubbene** møttes denne uka. Jan Åge er primus motor, og den trofaste entusiasmen for oppgaven og for ungene, den er fantastisk. Biskopen fikk prøve hoppemadrassen, og hadde en festlig stund med høyt lydnivå!

Sammen med sokneprest Gjøs møtte vi årets **konfirmanter** i Bø kirke, og det er spennende å høre deres tanker om å være ung her. Fine folk, og fint opplegg.

- Utfordringsbildet:

Bø kommune er åpenbart et godt sted å bli gammel. Bøheimen og gode tjenester, og de gode tradisjonene for frivillig innsats bidrar til det. Og de mange godt voksne er også en viktig ressurs, som bidrar på mange områder i lokalsamfunnet. Men hvordan får de unge plass og mulighet for å bygge identitet og fellesskap her, det er viktige spørsmål som stadig må nytenkes. Vi ønsker at kirkens hus skal være åpne for ungt initiativ og energi.

Utfordring 2: Skolen er avgjørende i lokalsamfunnet. Jeg vil oppfordre dere til å være aktive og ta initiativ til gode samtaler med skoleledelsen, for å bygge et skole/kirke-samarbeid for framtida. Mulighetene er mange, når en møtes med respekt og åpenhet.

Gudstjeneste

- Hva vi har sett igjennom visitasen

Gudstjenestelivet i Bø er preget av trofasthet og gode tradisjoner. Organist og prest er dedikerte fagpersoner, og i senere tid har det blitt etablert gudstjenesteteam, der flere er med på forberedelse og gjennomføring av gudstjenester. Det er storartet! Dere har gode erfaringer med samarbeid rundt Reginedagene, og fine tradisjoner i samarbeid med Betel om gudstjeneste f.eks på 17.mai og 3.søndag i advent, som har blitt gode og inkluderende samlingspunkter. Vil særlig nevne den tverrkirkelige og ekumeniske gudstjeneste som dere feirer hvert år. Fint å se at dere kan samles på den måten. Så er det likevel rom for en åpen holdning i gudstjenestelivet – hvordan kan flere involveres og engasjeres?

Utfordring 3: I kirka er vi ikke tilskuere eller publikum, vi er deltakere. Det er også utfordringen i gudstjenestelivet – å involvere flere. Da må fantasi og samarbeid til, og ofte kan det gjøres enklere enn vi tror.

I en kulturkommune som Bø, er kulturgudstjenester en opplagt mulighet – og i disse omgivelsene er det også lett å se for seg enda flere friluftsgudstjenester. Bruk de gode erfaringene og bygg på dem! Kan nye

steder og tidspunkt prøves, kanskje kan dere samarbeide med andre miljøer for å utvide kretsen noen ganger. Denne veien må bli til mens man går, men det er viktig å være på utkikk: hvordan kan gudstjenesten bli en arena for flere?

Frivillighet

- Hva vi har sett igjennom visitasen

Det er en imponerende tradisjon for frivillig innsats i Bø. 150 på invitasjonslisten når det skal være frivilligfest i kirka! Frivillighet innebærer frihet – og samtidig et aktivt valg om å delta. Sånn tenker vi om kirka, at den er som en kropp der de forskjellige delene hører sammen og er viktige. I kirka er alle deltakere, ikke objekter eller tilskuere. Det er en god ting for de aller fleste å være med, delta, ikke bare som mottaker – men som deltaker. Det har vært flott å møte frivillige i gudstjenesteliv, barneklubb og i diakonale oppgaver!

Utfordring 4: Det er mange godt voksne i frivillig-gjengen her. Mye kompetanse og erfaring!

Men hvordan gir vi rom for de unge? Det gjelder jo også når vi er barn og ungdom – at det er fint å delta, få være med og bestemme, være kreativ og se at ting skjer. Det oppfordrer jeg dere til å ha høyt på listen framover: gi rom for ung energi.

Forsoning

- Hva har vi sett gjennom visitasen

Torsdag morgen ble vi møtt av samisk nådehilsen i Malnes kirke. Sånn er det også i de fleste gudstjenester. Det er jo slik at fornorskningen skjedde allerede på 1800-tallet i Vesterålen. For oss som kirke og samfunn er det likevel fortsatt viktig å bygge ned skam, og løfte opp med stolthet den samiske arven som er en viktig del av vår felles historie. Det er flott at dere feirer 6.februar her. Kanskje kan noe av den glemte historien også løftes fram igjen? Da er språk-uka for samisk språk en mulighet, den markeres på høsten.

Lokal/internasjonal solidaritet

- Hva har vi sett gjennom visitasen.

Det er sterke tradisjoner for å se ut i verden her i Bø. Sånn er det kanskje der mange har hatt erfaring til sjøs og med fiskeri både nært og lenger unna. Her har det vært mange misjonsforeninger med et aktivt engasjement for mennesker i andre deler av verden. Fortsatt holdes det i hevd, særlig rundt Betel.! Det er kanskje viktigere enn noen gang å være solidarisk, ikke glemme kristne søsken under press, og ikke gi opp nestekjærligheten over grensene. Konfirmantene har også her vært gode til å gjennomføre Kirkens Nødhjelps fasteaksjon, det er viktig også denne vinteren. Og om få uker samles hele Norge i TV-aksjonen, det er aktuelt og viktig fortsatt. Vi trenger å hjelpe hverandre opp av godstolen og til aktiv innsats, det skaper håp og det er til hjelp for våre medmennesker. Bø kommune har tatt godt imot flyktninger fra mange steder, og det er også noe kirke og kommune har et godt samarbeid rundt. Kirka er en god arena for å bli kjent på et nytt sted.

Kommunikasjon

- Hva har vi sett gjennom visitasen:

Det er alltid viktig å få fortalt hva en holder på med, invitere til arrangementer slik at alle er velkommen. Her i Bø er kirka god på plakater! Dere har også god og oppdatert informasjon på hjemmeside og sosiale medier.

Utfordring 4: Vi oppfordrer også til å ta i bruk kirkas egen informasjons-plattform skjerikirken.no – og som stadig flere menigheter bruker. Der finner du informasjon fra hele landet, og om alle typer arrangementer.

Omsorg for skaperverket

- Hva har vi sett gjennom visitasen.

Tidligere hadde Bø og Malnes grønn menighet-sertifisering, og den tråden håper jeg dere tar opp igjen. Og så er kanskje det viktigste bidraget dette å få til samarbeid om aktiv innsats, noe som folk kan være med på sammen. Strandrydding, gjenbruks/bytte-dag eller annet som er praktisk – fordi det

bygger holdninger og felles håp om at forandring går an, at sammen får vi til noe.

Kultur

- Hva har vi sett gjennom visitasen:

Året 2024 står igjen som et enestående kulturår for Bø, med forestillingen VIND og kunstprosjektet «Hogget i stein» som de viktigste tiltakene. For noen løft! Her er det mange som kan takkes, men i dag særlig organist og dirigent Olga Anita, som også dette året sto midt i alt som skjedde. Det er et eventyr å se tilbake på, og kanskje puste ut etter – før dere begynner å drømme fram nye eventyr. For vi trenger jo drømmene, eventyret, det som er større enn hverdagen. Ikke hele tiden, men som store milepæler. Jeg er spent på neste eventyr! Og husk – alle trenger ikke være like svære som disse dere har bak dere.

Samfunnsoppdraget

- Samfunnsoppdraget: Bø kommune jobber med samfunnsdelen i kommuneplanen, som nå er på høring. Der må også kirka komme sine perspektiver. Dere har mye å bidra med i fellesskapet her, med gode fellesskap, omsorg, mening og håp. Ofte kalles det jo for bolyst – eller kultur. Hvem er vi som samfunn, og hvem vil vi være. Sett dere ned og se på planen, og bidra til samtalen gjennom høringen!

Utfordring 5: delta aktivt i kommunens arbeid med plan for samfunnsutvikling i Bø, og svar på høringen som nå er aktuell

Oppsummering – 5 utfordringer:

1. Strategisk refleksjon og retning:

Ta en fot i bakken – hva er viktigst nå? Gjennomtenk visjon og retning for menigheten, i samarbeid mellom ansatte og folkevalgte.

2. Samarbeid med skolen:

Ta initiativ til samtaler med skoleledelsen – bygg et langsiktig skole-kirke-samarbeid med respekt og kreativitet.

3. Utvidelse av gudstjenestelivet:

Gudstjenesten er for deltakelse – ikke bare tilskuere. Tenk nytt, inviter bredt, og prøv nye former og steder.

4. Ung deltakelse i frivilligheten:

Skap rom for ungt engasjement. La barn og unge være med og forme frivilligheten – ikke bare bli invitert til ferdige rammer.

5. Delta i kommuneplanens høringsarbeid:

Gi kirkelig perspektiv i samfunnsdelen av kommuneplanen. Vær synlig og aktiv i arbeidet med framtidens Bø.

Avslutning

Kirkens oppdrag er alltid mennesker. Ikke måltall og kurver, men ansikter og navn. Troens språk lyder ofte lavmælt: i barnelatter på en hoppemadrass, i toner fra et 10 år gammelt orgel, i en hånd som griper en annen ved en grav, i en frivillig som setter på kaffe, i plakater som sier «du er velkommen», i en bønnevandring langs fjæra en sommerkveld.

Takk for dagene i Bø og Malnes. Takk for kjærligheten til kirken og stedet deres. Takk for utholdenhet gjennom krevende år – og for motet til å drømme videre.

Må Gud velsigne dere – i arbeid, i hvile, i sorg og i glede. Må Gud gi dere fantasi til å finne nye veier, og visdom til å bevare det som bærer. Og må Herren la sitt ansikt lyse over Bø og Malnes – til glede for mennesker, til ære for Skaperen og til håp for framtiden.

Takk for oss!